

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (UC117)</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Środowiska Ministerstwo współpracujące – Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Zastępca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody w Ministerstwie Środowiska (Tel. 22 57 92 550; Anna.Zornaczuk-Luba@mos.gov.pl) Łukasz Wróbel – specjalista w Departamencie Leśnictwa i Ochrony Przyrody w Ministerstwie Środowiska, (Tel 22 57 92 663, Lukasz.Wrobel@mos.gov.pl)</p>	<p>Data sporządzenia 17.11.2014 r.</p> <p>Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE L 295 z 12 listopada 2010 r., str. 23)</p> <p>Rozporządzenie Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustalenia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT (Dz. Urz. UE L 347 z 30 grudnia 2005 r., str. 1)</p> <p>Nr w wykazie prac UC117</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE L 295 z 12 listopada 2010 r., str. 23), dalej jako „rozporządzenie nr 995/2010”, jest zamknięcie unijnego rynku na nielegalnie pozyskane drewno i pochodzące z niego produkty poprzez wprowadzenie odpowiedniego zakazu oraz stworzenie zbioru zasad regulujących wprowadzanie do obrotu drewna i pochodzących z niego produktów. Rozporządzenie ustanawia kompleksowe podejście w zakresie rozwiązania problemu nielegalnego pozyskiwania drewna i związanego z nim handlu, a tym samym stanowi uzupełnienie i wzmocnienie istniejących ram prawnych.

Każde państwo członkowskie UE zostało zobowiązane do wyznaczenia organu właściwego, który będzie koordynował wdrażanie tego rozporządzenia. Państwa członkowskie zostały również zobowiązane do ustalenia rodzaju i zakresu kar, które będą stosowane w przypadku naruszenia rozporządzenia. Projektowany akt prawny rozwiązuje powyższe kwestie.

Dodatkowo projekt ustawy reguluje kwestie sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustalenia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT (Dz. Urz. UE L 347 z 30 grudnia 2005 r., str. 1), dalej jako „rozporządzenie nr 2173/2005”. Rozporządzenie to reguluje kwestie techniczne wynikające z planu działań FLEGT (*Egzekwowanie prawa, zarządzanie i handel w dziedzinie leśnictwa*) przyjętym przez Unię Europejską w roku 2003. Plan działań przedstawia zakres środków, których celem jest zwalczanie globalnego problemu nielegalnego użytkowania lasów. Jednym z kluczowych działań FLEGT jest podpisywanie przez Unię Europejską Dobrowolnych Umów Partnerskich VPA (Voluntary Partnership Agreement) z krajami eksportującymi drewno i produkty z drewna. Umowy takie podpisał już rząd Kamerunu, Centralnej Republiki Afryki, Ghany, Liberii, Republiki Kongo i Indonezji (w fazie negocjacji są Demokratyczna Republika Kongo, Gabon, Gujana, Honduras, Malezja i Wietnam). Zobowiązują one kraje partnerskie do wdrożenia systemu zezwoleń oraz uregulowania prawa związanego z zarządzaniem w leśnictwie oraz handlem drewnem i produktami z drewna. W ramach tych porozumień UE wspiera reformy zarządzania w dziedzinie leśnictwa, w tym realizację systemów identyfikowalności oraz weryfikacji legalności drewna i produktów drzewnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa przewiduje za niedopełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 995/2010 następujące administracyjne kary pieniężne:

- za naruszenie zakazu wprowadzania do obrotu nielegalnie pozyskanego drewna (art. 4 ust. 1) – od 20 000 zł do 200 000 zł,
- za naruszenie obowiązku stosowania systemu zasad należytej staranności (art. 4 ust. 2) - od 500 zł do 200 000 zł,
- za naruszenie obowiązku utrzymywania systemu należytej staranności oraz regularnego oceniania systemu zasad należytej staranności (art. 4 ust. 3) – od 500 zł do 20 000 zł,
- za naruszenie obowiązku przechowywania informacji pozwalających na zidentyfikowanie operatorów lub podmiotów handlowych, oraz obowiązku przekazywania GIOŚ tych informacji (art. 5) – od 500 zł do 2000 zł.

Mając na uwadze charakterystykę rynku drzewnego w Polsce oraz obowiązujące przepisy dotyczące cechowania

pozyskanego w kraju drewna należy stwierdzić, że grupą największego ryzyka związanego z wprowadzeniem nielegalnie pozyskanego drewna lub produktów z drewna do obrotu jest grupa importerów tych produktów spoza granic Unii Europejskiej. W związku z tym projekt ustawy nakłada również obowiązek na dyrektorów izb celnych do przekazywania organom Inspekcji Ochrony Środowiska kwartalnych informacji na temat podmiotów importujących te produkty do Polski. Wg. Głównego Urzędu Statystycznego w 2011 r. import drewna okrągłego do Polski wynosił 3,45 mln m³. Głównymi kierunkami importu drewna do Polski były Białoruś, Ukraina i Słowacja. Natomiast wartość importu drewna i produktów z drewna do Polski wyniosła 4854,6 mln zł.

Dodatkowo projektowana ustawa nakłada administracyjną karę pieniężną za naruszenie art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 2173/2005, to jest za dokonanie przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów z drewna, wywiezionych z państw partnerskich, w przypadku gdy ich dostawa nie jest objęta zezwoleniem FLEGT, w wysokości dwukrotnej wartości przywożonych produktów. Należy zauważyć, że pomimo podpisania przez Unię Europejską 6 Umów Partnerskich VPA w żadnym z krajów partnerskich zezwolenia FLEGT nie są jeszcze wystawiane. Wynika to z trudności z wdrożeniem wymaganych struktur w tych krajach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozporządzenie nr 995/2010 obowiązuje wprost w państwach członkowskich. Każde z nich zostało zobowiązane do wyznaczenia organu właściwego oraz określenia sankcji za naruszenie przepisów rozporządzenia. W związku z różnorodnością systemów gospodarki leśnej, sprzedaży drewna, różną strukturą własnościową lasów, jak również wielkością sektora leśno-drzewnego, czy udziałem importu drewna i produktów z drewna, każde z państw członkowskich dostosowało te przepisy do swojej charakterystycznej sytuacji.

W kwestii wyznaczenia organu właściwego praktyki państw członkowskich są bardzo zróżnicowane. Od utworzenia nowych, specjalnych instytucji jako organów wiodących (np. Holandia) poprzez wyznaczenie różnych istniejących już państwowych instytucji leśnych (np. Austria) aż do powierzenia tych obowiązków resortom odpowiedzialnym za lasy (np. Czechy)

W odniesieniu do określenia wysokości sankcji występują podobne różnice w państwach członkowskich. Poniższa tabela przedstawia, jak kształtują się kary za naruszenie przepisów EUTR w państwach członkowskich:

Państwo Członkowskie	Kary za naruszenie przepisów EUTR
Austria	Kary administracyjne od 7 tys. do 30 tys. euro.
Belgia	Kary w wysokości do 4 mln euro, dodatkowo przewidziano karę pozbawienia wolności od 8 dni do 3 lat. Stosuje się również kary administracyjne w wysokości od 80 do 200 tys. euro.
Bułgaria	Kary obejmują konfiskatę towaru oraz grzywnę do 7,5 tys. euro.
Czechy	Kary w przedziale od 50 tys. do 5 mln koron czeskich
Dania	Kary nie mają górnej granicy w duńskim prawie dodatkowo możliwe jest zastosowanie pozbawienia wolności na rok oraz zastosowanie innych instrumentów przewidzianych duńskim prawem.
Niemcy	Kary przewidują rok pozbawienia wolności oraz grzywny od 20 tys. do 50 tys. euro.
Estonia	Estońskie prawo przewiduje „fine units” które przyznawane są za popełnione wykroczenie maksymalna ilość przyznania takich jednostek to 300, przy czym maksymalna wartość jednej takiej jednostki to 1,2 tys. euro.
Grecja	Brak danych.
Irlandia	Kary na bazie kar z przepisów konwencji waszyngtońskiej.
Włochy	Kary administracyjne do maksymalnej wysokości 1 mln euro.
Francja	Kary do 100 tys. euro oraz pozbawienia wolności do 2 lat.
Cypr	Kary do 40 tys. euro oraz kary pozbawienia wolności.
Łotwa	Kary do 57 tys. euro oraz kary pozbawienia wolności.
Litwa	Kary administracyjne od 15 do 17 tys. euro.
Luksemburg	Kary pozbawienia wolności od 8 dni do 1 miesiąca oraz grzywny od 250 do 250 tys. euro.

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Projekt ustawy nie będzie oddziaływał na zwiększenie wydatków jednostek sektora finansów publicznych. Obowiązki wynikające z projektowanej ustawy będą realizowane w ramach środków przeznaczonych obecnie na organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Służbę Celną.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Wpływy do budżetu będą pochodzić z kar pieniężnych za naruszenie obowiązków wynikających z rozporządzenia nr 995/2010 i rozporządzenia nr 2173/2005. W związku z tym, że do tej pory nie było podstaw do prowadzenia kontroli w tym zakresie, nie ma danych o skali naruszeń skutkujących koniecznością zapłaty kar. Tym samym nie jest możliwe oszacowanie wielkości wpływów do budżetu z tego tytułu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	W związku z wprowadzeniem kontroli przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska podmiotów objętych przepisami rozporządzenia nr 995/2010 zwiększone zostaną obciążenia administracyjne przedsiębiorstw, które będą objęte tym rozporządzeniem.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń W związku z tym, że do tej pory nie było podstaw do prowadzenia kontroli w tym zakresie, nie ma danych o skali naruszeń przepisów z rozporządzenia nr 995/2010 i rozporządzenia nr 2173/2005. Tym samym nie jest możliwe oszacowanie łącznej wysokości kar, jakimi mogą być obciążone podmioty naruszające te przepisy.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Projektowana ustawa wprowadza dodatkowe obowiązki dla organów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Służby Celnej

t.j.:

- dodatkowe kontrole podmiotów, podmiotów handlowych oraz organizacji monitorujących (Inspekcja Ochrony Środowiska),
- raportowanie do Komisji Europejskiej o implementacji rozporządzenia (Inspekcja Ochrony Środowiska),
- dodatkowe zestawienie podmiotów importujących do kraju drewno i produkty z drewna określone w załączniku do rozporządzenia nr 995/2010 (Służba Celna).

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nielegalne pozyskanie drewna stanowi duże zagrożenie dla ekosystemów leśnych, szczególnie dla lasów pierwotnych, ale również pociąga za sobą negatywne skutki ekonomiczne i socjalne, do których zaliczyć można w szczególności duże straty dla budżetu państwa oraz sektora prywatnego i społeczności wiejskich, degradację ekosystemów leśnych, zmniejszenie bioróżnorodności oraz utratę potencjału lasów do sekwestracji węgla.

Celem rozporządzenia nr 995/2010 jest zamknięcie unijnego rynku na nielegalnie pozyskane drewno i pochodzące z niego produkty. Projektowana ustawa wprowadza do porządku prawnego instrumenty wymagane tym rozrządzeniem mające na celu zapewnienie stosowania jego zapisów w Polsce. W związku z tym projekt ustawy będzie miał znaczący wpływ na wyeliminowanie nielegalnie pozyskanego drewna i produktów z niego z rynku krajowego, co znacząco przyczyni się do poprawy ekosystemów leśnych w aspekcie globalnym.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Służby Celnej rozpoczną kontrole w najbliższym możliwym terminie od wejścia w życie ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z art. 20 rozporządzenia nr 995/2010 co dwa lata organy właściwe przedstawiają Komisji Europejskiej sprawozdanie z jego stosowania. Ewaluacja efektów projektu ustawy będzie odbywała się na podstawie tych sprawozdań, a jako główne mierniki zastosowane zostaną liczba przeprowadzonych kontroli, liczba stwierdzonych przypadków złamania przepisów oraz wysokość nałożonych kar pieniężnych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)